



---

*Komisja Rozwoju Regionalnego*

---

**2022/2170(INI)**

24.7.2023

# **OPINIA**

Komisji Rozwoju Regionalnego

dla Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych

w sprawie tworzenia miejsc pracy – sprawiedliwa transformacja i inwestycje społeczne  
(2022/2170(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Matthias Ecke

PA\_NonLeg

## WSKAZÓWKI

Komisja Rozwoju Regionalnego zwraca się do Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. uważa, że fundusze polityki spójności UE przeznaczone na spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną pozostają głównym instrumentem inwestycyjnym UE i mają kluczowe znaczenie dla wspierania transformacji w kierunku neutralności klimatycznej oraz dla pomocy ludziom i terytoriom stojącym przed największymi wyzwaniami, zapewniając, aby nikt nie został pominięty, ponieważ mogą ułatwiać inwestycje w zielone technologie oraz wysokiej jakości edukację i zatrudnienie, a także możliwości zmiany i podnoszenia kwalifikacji w regionach; podkreśla, że fundusze polityki spójności mogą wspierać tworzenie nowych „zielonych” zawodów oraz pomagać w przekształcaniu i rozszerzeniu istniejących zawodów, tak aby obejmowały nowe i różne obowiązki i zadania związane ze zrównoważonym rozwojem i ochroną środowiska;
2. jest przekonany, że rozwój regionalnego aspektu zielonej transformacji, a tym samym zaangażowanie władz lokalnych i regionalnych, a także partnerów społecznych i związków zawodowych, ma zasadnicze znaczenie dla sprawiedliwej transformacji w kierunku gospodarki neutralnej pod względem emisji dwutlenku węgla; przypomina, że władze lokalne i regionalne są często w dużej mierze odpowiedzialne za wdrażanie strategii politycznych związanych z godną pracą, wysokiej jakości miejscami pracy i szkoleniami oraz że w związku z tym wymiar terytorialny tych strategii politycznych ma kluczowe znaczenie; przypomina w związku z tym o znaczeniu równych zdolności administracyjnych oraz dostępu do finansowania i informacji we wszystkich regionach UE;
3. podkreśla znaczenie polityki spójności UE, która pomaga przedsiębiorstwom w tej transformacji i wspiera je w sposób pozwalający uniknąć ich przenoszenia poza granice UE;
4. z zadowoleniem przyjmuje koncepcję „sprawiedliwej transformacji” i uważa ją za wyjątkową zasadę, która musi przenikać wszystkie aspekty transformacji w kierunku neutralności klimatycznej; zwraca uwagę, że potrzebna jest ambitna, kompleksowa, uczciwa i sprawiedliwa transformacja, aby zaradzić niezamierzonym efektom dystrybucyjnym zielonej transformacji, takim jak pogłębione nierówności regionalne, a także innym wyzwaniom gospodarczym i społecznym, przed którymi mogą stanąć niektóre regiony w wyniku transformacji, takim jak pogarszająca się konkurencyjność przedsiębiorstw w konkretnych sektorach, utrata miejsc pracy, wyludnianie się obszarów i drenaż mózgów;
5. podkreśla, że wszelkie finansowanie UE powinno przyczyniać się do osiągnięcia celów określonych w art. 9 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) i w Europejskim filarze praw socjalnych;
6. zwraca uwagę na różnorodność regionów europejskich, z których każdy boryka się ze specyficznymi wyzwaniami terytorialnymi, gospodarczymi, infrastrukturalnymi i

demograficznymi; podkreśla, że nie ma uniwersalnego rozwiązania oraz że wsparcie na rzecz sprawiedliwej transformacji, a w szczególności działania niezbędne do tworzenia nowych miejsc pracy, musi być dostosowane do lokalnych i regionalnych cech, potrzeb i warunków naturalnych oraz uwzględniać poziom wpływu na konkurencyjność regionalną i lokalną; podkreśla w związku z tym znaczenie intensyfikacji dialogu między władzami krajowymi, lokalnymi i regionalnymi oraz zapewnienia konsultacji z przedstawicielami pracowników z regionów dotkniętych skutkami transformacji; podkreśla, że aby przyspieszyć zieloną i sprawiedliwą transformację, należy wzmocnić zdolności i zapewnić im odpowiednie zasoby na wszystkich szczeblach, w szczególności na szczeblu administracji lokalnej i regionalnej;

7. podkreśla, że jednym z głównych celów sprawiedliwej transformacji powinno być promowanie przedsiębiorczości i tworzenie możliwości zatrudnienia dla osób młodych w regionach o wysokiej emisji dwutlenku węgla, aby wspierać zrównoważony rozwój tych regionów oraz zapobiegać wyludnieniu i drenażowi mózgowi; jest zdania, że finansowanie w ramach polityki spójności, wraz z powiązаныmi instrumentami finansowymi, można przeznaczyć na szkolenia dla młodych ludzi i pracowników w regionach, by uzyskali dodatkowe umiejętności potrzebne w nowych miejscach pracy utworzonych lub przekształconych w wyniku transformacji ekologicznej;
8. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby zajęły się problemem pułapki rozwoju i stagnacji wzrostu w kilku regionach europejskich poprzez zwiększenie ich atrakcyjności i zajęcie się problemem kurczącej siły roboczej w związku ze spadkiem liczby ludności i starzeniem się społeczeństwa w wielu państwach członkowskich;
9. podkreśla, że Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST) jest jednym z kluczowych instrumentów polityki spójności służących wspieraniu regionów dotkniętych skutkami transformacji w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu poprzez budowanie bardziej zrównoważonej i zróżnicowanej gospodarki, szkolenie i przekwalifikowanie pracowników oraz tworzenie nowych przedsiębiorstw dzięki badaniom naukowym i innowacjom; podkreśla, że dzięki FST pracownicy, którzy mogą stracić pracę w wyniku transformacji, mogą otrzymać konkretną pomoc;
10. zwraca uwagę, że FST zapewnia wsparcie w formie dotacji kierowanych do sektorów najbardziej narażonych na potencjalne skutki transformacji klimatycznej, co ma zapewnić zrównoważony i jednolity rozwój danych obszarów;
11. podkreśla, że zapewnienie długoterminowego zrównoważonego charakteru nowych modeli gospodarki lokalnej wymaga, aby instytucje edukacyjne oferowały różne opcje programu nauczania koncentrujące się na potrzebach regionu, a także podnoszenie kwalifikacji w przyszłych obszarach wzrostu, takich jak przemysł o zerowej emisji netto, recykling, ponowne wykorzystanie, energooszczędne i zasobooszczędne gałęzie przemysłu oraz powiązane usługi; uważa, że szkolenie i adaptacja zawodowa pracowników, podnoszenie i zmiana kwalifikacji oraz uczenie się przez całe życie muszą zagwarantować, że nikt nie zostanie pominięty na drodze do zielonej transformacji w UE, niezależnie od sektora pracy, rodzaju umowy, płci czy lokalizacji geograficznej;
12. podkreśla, że FST zapewnia wsparcie regionom o wysokiej emisji dwutlenku węgla, w

szczególności regionom górniczym stopniowo wycofującym się z wydobycia węgla i regionom produkującym stal; podkreśla, że plan działania na rzecz sprawiedliwej transformacji nie jest planem uniwersalnym pasującym do wszystkich przypadków, ponieważ każdy region zależny od węgla ma wewnętrzną specyfikę; podkreśla w związku z tym, że plany sprawiedliwej transformacji muszą uwzględniać złożoność regionów docelowych, w tym strukturę demograficzną i czynniki społeczno-gospodarcze, takie jak umiejętności językowe; podkreśla ponadto, że szczególną uwagę należy poświęcić obszarom wiejskim i regionom, które cierpią na skutek poważnych i trwałych niekorzystnych warunków przyrodniczych lub demograficznych, takim jak regiony wyspiarskie, regiony górskie, regiony najbardziej oddalone i regiony transgraniczne określone w art. 174 i 349 TFUE, które już teraz odczuwają pogorszenie się sytuacji w zakresie usług publicznych i prywatnych oraz możliwości zatrudnienia, a także słabszy rozwój gospodarczy;

13. zwraca uwagę, że należy wyposażyć FST w odpowiednie środki finansowe, aby zapewnić jego skuteczność we wspieraniu transformacji regionów w kierunku neutralności klimatycznej; proponuje zwiększenie i rozszerzenie zakresu i budżetu FST na inne gałęzie przemysłu i regiony, które w równym stopniu odczuwają skutki transformacji ekologicznej; przypomina jednak, że zasadnicze znaczenie ma zapewnienie, aby cały budżet UE przyczyniał się do realizacji celów sprawiedliwej transformacji oraz aby szerzej rozumiany FST skutecznie uzupełniał istniejące instrumenty finansowe;
14. uważa, że inwestycje o oddziaływaniu społecznym nie mogą zastąpić publicznych wydatków socjalnych; podkreśla jednak, że ważne jest, by wzmocnić zdolności organizacji gospodarki społecznej przez uruchomienie inwestycji publicznych i prywatnych w celu przygotowania się do transformacji ekologicznej; zauważa, że inwestycje o oddziaływaniu społecznym mogą uzupełniać fundusze spójności w stawianiu czoła wyzwaniom na drodze do neutralności klimatycznej, przyczyniać się do tworzenia miejsc pracy i dywersyfikacji gospodarczej w regionach oraz wspierać bardziej zrównoważoną transformację i rozwój gospodarczy, pod warunkiem że mają wymierny wpływ społeczny na włączenie, równość, umiejętności i zatrudnienie oraz zarządzanie zmianami demograficznymi; w związku z tym wzywa Komisję i państwa członkowskie do współpracy w celu dopilnowania, aby inwestycje o oddziaływaniu społecznym związane z zieloną i sprawiedliwą transformacją uwzględniały dysproporcje regionalne na rynkach pracy i zapewniały możliwości zatrudnienia, zwłaszcza na obszarach słabiej rozwiniętych, wiejskich i oddalonych, w celu zapewnienia spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej; podkreśla, że wszelkie dostosowania ram prawnych, regulacyjnych i gospodarczych w odniesieniu do inwestycji o oddziaływaniu społecznym muszą spełniać te wymogi;
15. zauważa, że transformacja ekologiczna ma silny wymiar płci, ponieważ kobiety są na ogół niedostatecznie reprezentowane w zielonych miejscach pracy, podczas gdy utrata wysokoemisyjnych miejsc pracy w większym stopniu dotyka mężczyzn; podkreśla w związku z tym potrzebę uwzględnienia perspektywy płci przy opracowywaniu i wdrażaniu wszystkich strategii politycznych w zakresie transformacji, aby uniknąć pogłębiania się podziałów na lokalnych rynkach pracy; przypomina o znaczeniu gospodarki usług opiekuńczych i sektora opieki (na przykład wczesnej opieki nad dziećmi i opieki długoterminowej) dla sprawiedliwej społecznie transformacji

ekologicznej, ponieważ jest to sektor zdominowany przez kobiety, w którym tworzenie miejsc pracy ma zasadnicze znaczenie dla redystrybucji nieodpłatnej pracy opiekuńczej, co jest warunkiem wstępnym, aby kobiety miały równe szanse zatrudnienia w okresie transformacji;

16. zwraca ponadto uwagę, że utrata miejsc pracy o wysokiej emisji dwutlenku węgla może mieć większy wpływ na starsze pokolenia i osoby znajdujące się w trudnej sytuacji, oraz podkreśla potrzebę podejścia opartego na prawach podstawowych we wszystkich strategiach politycznych związanych z transformacją ekologiczną, aby zapewnić włączenie tych grup;
17. pozostaje przekonany, że sprawiedliwa transformacja może nie tylko przekształcić UE w skutecznie działającą gospodarkę neutralną dla klimatu, lecz także sprawić, że UE stanie się globalnym wzorcem tej niezbędnej do egzystencji transformacji; apeluje o uruchomienie nowych środków UE na niezbędne inwestycje UE o silnym wymiarze terytorialnym; podkreśla, że polityka spójności jest podstawowym narzędziem na drodze do gospodarki neutralnej dla klimatu, i uważa, że debata na temat przyszłości polityki spójności UE, w tym przeglądu wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027 i finansowania na lata 2028–2035, musi opierać się m.in. na potrzebie wspierania państw członkowskich na tej drodze, aby promować lepsze wykorzystanie środków finansowych przez społeczności regionalne i lokalne; podkreśla w związku z tym, że wobec transformacji ekologicznej i związanych z nią wyzwań przyszła polityka spójności wymaga solidnego i odpowiedniego finansowania.

## INFORMACJE O PRZYJĘCIU W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

<b>Data przyjęcia</b>	19.7.2023
<b>Wynik głosowania końcowego</b>	+: 29 -: 0 0: 6
<b>Posłowie obecni podczas głosowania końcowego</b>	François Alfonsi, Adrian-Dragoş Benea, Isabel Benjumea Benjumea, Franc Bogovič, Vlad-Marius Botoş, Corina Creţu, Rosa D'Amato, Christian Doleschal, Matthias Ecke, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Peter Jahr, Cristina Maestre Martín De Almagro, Nora Mebarek, Martina Michels, Alin Mituţa, Dan-Ştefan Motreanu, Denis Nesci, Niklas Nienass, Andrey Novakov, Alessandro Panza, Caroline Roose, Marcos Ros Sempere, André Rougé, Susana Solís Pérez, Irène Tolleret
<b>Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego</b>	Karolin Braunsberger-Reinhold, Carlos Coelho, Rosanna Conte, Herbert Dorfmann, Sandro Gozi, Ana Miranda, Yana Toom, Stefania Zambelli
<b>Zastępcy (art. 209 ust. 7) obecni podczas głosowania końcowego</b>	Carlo Fidanza

## GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

29	+
PPE	Isabel Benjumea Benjumea, Franc Bogovič, Karolin Braunsberger-Reinhold, Carlos Coelho, Christian Doleschal, Herbert Dorfmann, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Peter Jahr, Dan-Ștefan Motreanu, Andrey Novakov
Renew	Vlad-Marius Botoș, Sandro Gozi, Alin Mituța, Susana Solís Pérez, Irène Tolleret, Yana Toom
S&D	Adrian-Drașoș Benea, Corina Crețu, Matthias Ecke, Cristina Maestre Martín De Almagro, Nora Mebarek, Marcos Ros Sempere
The Left	Martina Michels
Verts/ALE	François Alfonsi, Rosa D'Amato, Ana Miranda, Niklas Nienass, Caroline Roose

0	-

6	0
ECR	Carlo Fidanza, Denis Nesci
ID	Rosanna Conte, Alessandro Panza, André Rougé, Stefania Zambelli

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się